

Face to Facebook: Η διαμόρφωση της ταυτότητας στην εποχή του Internet

---

Πετρίνα Βασιλείου

Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Περίληψη πτυχιακής εργασίας

Επιβλέπων: Δρ. Βασίλης Δαλκαβούκης

Συνεξετάστρια: Δρ. Κατερίνα Μάρκου

Ημερομηνία υποστήριξης: 19/2/2013

Η πτυχιακή εργασία με τίτλο 'Face to Facebook: Η διαμόρφωση της ταυτότητας στην εποχή του Internet' αντλεί έμπνευση ως προς το ερευνητικό της ερώτημα μέσα από την ανάγκη που επιτάσσει η σημερινή εποχή μετά την εισχώρηση και εγκαθίδρυση των νέων μέσων στην καθημερινότητα του δυτικής κουλτούρας ανθρώπου. Μέσα σε αυτήν την ολωσδιόλου νέα εννοιολόγηση της πραγματικότητας η προσέγγιση αυτής της εθνογραφίας εστιάζει το αντικείμενο της έρευνας στην ταυτότητα και στους τρόπους που αυτή δομείται, διαμορφώνεται και επαναπροσδιορίζεται εντός ενός δυνητικού -με τους όρους του Γάλλου φιλοσόφου Pierre Lévy- πεδίου. Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα εργασία εξετάζει το προκατασκευασμένο μοντέλο που παρέχει ο ιστότοπος κοινωνικής δικτύωσης του Facebook σε κάθε επίδοξο μέλος της κοινότητας ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύονται και οι δυνατότητες που προσφέρονται αναφορικά πάντα με την κατασκευή του δυνητικού εαυτού. Σε αυτό το πλαίσιο η ταυτότητα αποδομείται από κάθε άλλη ερμηνεία που τυχόν κουβαλά από την εν ενεργεία παρουσία της και υποβάλλεται πλέον σε έναν νέο δημιουργικό επαναπροσδιορισμό, ο οποίος φέρει -σύμφωνα με τον συλλογισμό της εργασίας- μια κυρίαρχα δραματουργική διάσταση, έτσι όπως εκφράζεται μέσα από τον Erving Goffman και τη δραματουργική προσέγγιση της κοινωνικής διαντίδρασης.

Πρόθεση της ερευνήτριας ήταν να από-οικειοποιηθεί το πεδίο στο οποίο υπήρξε ως εντόπιος και να το επαν-οικειοποιηθεί με τα μάτια του εθνογράφου, γι' αυτό η επιτόπια έρευνα με συμμετοχική παρατήρηση καθώς και η λειτουργία του lurking αποτέλεσαν τη μεθοδολογία αυτής της εργασίας. Η προσέγγιση ενός πεδίου, όπως είναι αυτό του κυβερνοχώρου εντός του οποίου τοποθετείται και ο ιστότοπος του Facebook, προϋποθέτει την αναγνώρισή του ως πολύ-τοπικού. Ως συνέπεια στα μεθοδολογικά εργαλεία που εφαρμόστηκαν στην έρευνα κυριαρχεί η αναγνώριση της ιδιαιτερότητας του μέσου υπό αυτό το πρίσμα εγείροντας κατ' αυτόν τον τρόπο σημαντικά ζητήματα μεθοδολογικής αναζήτησης.

Καταλήγοντας τη σύντομη αυτή περίληψη της πτυχιακής εργασίας είναι γόνιμο να γίνει λόγος για τα συμπεράσματα, τα οποία καταπιάνονται με ζητήματα μεθοδολογίας στο εν λόγω πεδίο, πραγματολογικά σχόλια σε σχέση με το υπό μελέτη θέμα και ερωτήσεις για

πραιτέρω διερεύνηση μέσω των οποίων εντάσσεται μία μικρή εθνογραφία, όπως είναι αυτή, σε ένα ευρύτερο πεδίο έρευνας και γνωστικού αντικειμένου, την Κοινωνική και Πολιτισμική Ανθρωπολογία. Αρχικά σε επίπεδο μεθοδολογίας τα σχόλια αφορούν τους τρόπους προσέγγισης του πεδίου και το βαθμό επάρκειάς τους σε σχέση πάντα με τις προθέσεις που είχε η ερευνήτρια για να εξερευνήσει τα ερωτήματα που εξ αρχής έθεσε. Η απουσία συνεντεύξεων αναπτύσσεται διεξοδικά στο σημείο αυτό. Τέλος, σε ό, τι αφορά τα πραγματολογικά συμπεράσματα, αυτά περιστρέφονται γύρω από (i) την έννοια της δυνητικής και εν ενεργεία πραγματικότητας και τη σχέση που αυτές εγγράφουν μεταξύ τους σήμερα, (ii) το ρόλο του ιστότοπου Facebook σε αυτή τη συζήτηση, (iii) την μεταλλαγή της ταυτότητας του ανθρώπου ως προς τη φιλοσοφική της διάσταση όταν η παρουσία του από εν ενεργεία γίνεται δυνητική καθώς επίσης και (iv) τι είναι αυτό που υποδεικνύει η στροφή των θεωρητικών επιστημόνων να επαναφέρουν στο προσκήνιο τη θεωρία του Erving Goffman που στην εποχή του είχε δεχτεί ισχυρή κριτική για την απουσία απόδοσης ενός σαφή ορισμού για την ταυτότητα.

Face to Facebook: The construction of Identity in the Internet Era

---

Petrina Vasileiou

Department of History & Ethnology- Democritus University of Thrace

Bachelor Thesis abstract

Supervisor: Dr. Vassilis Dalkavoukis

Co-examiner: Dr. Katerina Markou

Date of defense: 19 Feb 2013

The thesis *Face to Facebook: The construction of identity in the Internet Era* was inspired by the need of today's society to deal with the appearance of New Media and its domination of western culture's social beings. In this totally new conception of reality the thesis focusses on identity and the ways which it is constructed, formed and redefined in what is, in terms of Pierre Lévy's philosophy, a virtual field of study. To be more specific, in this ethnography the pre-constructed model which the social networking website of Facebook offers its members is examined; at the same time possibilities addressed to Facebook members and associated with the construction of identity emerge. Subsequently, identity is deconstructed from any other interpretation

that it may hold from actual reality and it is submitted to a new and creative redefinition that has –according to the rationale of this ethnography- a dominating dramaturgical aspect, as it is expressed by Erving Goffman’s dramaturgical approach of social interaction.

The writer’s intention was to de-familiarize the field of which she was already part as a local and to re-familiarize herself with it through the eye of the ethnographer. Thus fieldwork study, participatory observation as well as lurking constituted the methodology employed in the thesis. The approach to a field such as cyberspace, in which Facebook is located, presupposes that it is multi-sited. As a consequence, among the methodological tools which were employed in the research, the acknowledgement of the medium’s specificity is of key importance. In the same way a number of significant questions of methodological nature are raised.

In summary, it is worth making some closing remarks concerning methodological issues in this specific field and expressing some pragmatological thoughts regarding the research topic, as well as questions for further investigation in order for this small ethnography to be included in a wider research area and discipline, such as social and cultural anthropology. On a methodological level, the remarks deal with the ways of approaching a field and the extent to which the answers provided are sufficient compared to the initial questions. The absence of ethnographical interviews holds a central role in this part of the paper. Last but not least, regards pragmatological remarks, they centre around (i) the concept of virtual and actual reality and the relationship between them; (ii) the role of Facebook within this discussion; (iii) the transformation of social beings’ Identity -in philosophical terms- when presence is modified from actual to virtual and (iv) what is indicated by the return of Erving Goffman’s theory which was criticized in his own time for not providing a clear definition of Identity.